

ЗВІТ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ ПРО РОБОТУ В 2013 РОЦІ

Пріоритетами діяльності Херсонської обласної бібліотеки для дітей у 2013 році було визначено підтримку дитячої творчості, стимулювання читацької активності дітей та підлітків шляхом впровадження нових форм соціокультурної діяльності та розвитку і розширення партнерської взаємодії в інтересах дитини, модернізація системи формування інформаційної та медійної культури школярів, що здійснюється бібліотечними засобами, подальшу технологічну модернізацію процесів бібліотечного обслуговування.

Ці пріоритети реалізувалися перш за все через залучення читачів бібліотеки, а також дітей Херсонщини, до участі у низці творчих конкурсних проєктів, організованих у рамках Року дитячої творчості в Україні, серед яких:

Всеукраїнський конкурс дитячої творчості **«Дитячі історії про найголовніше»**. Перший етап змагання тривав протягом літа. На розгляд обласного журі надійшло 99 книжечок-саморобок, виконаних у трьох вікових групах, у номінаціях індивідуальних та колективних робіт. Журі визначило переможців та номінантів (усього 19 робіт - http://vbpi.blogspot.com/2013/09/blog-post_7.html) на початок вересня, а святкове нагородження переможців та номінантів обласного етапу відбулося 19 грудня – у День Святого Миколая¹. Вихованка літературної студії «Контур» Херсонської ОБД Лада Шкворець здобула перемогу і у всеукраїнському етапі конкурсу в своїй віковій категорії (учні 1-4 кл.);

- I міжнародний конкурс літературних творів у жанрі фантастики та фентезі **«ФантФест»** було офіційно оголошено 1 квітня 2013 р., у день народження М. В. Гоголя та Міжнародний день гумору. Співорганізаторами виступили обласна бібліотека для дітей та оргкомітет «дорослого» Міжнародного конкурсу «Гоголь-фентезі», а ідея проведення такого конкурсу вперше виникла під час I Міжнародного конгресу фантастів «Затерянный мир», ряд заходів якого відбувалися на базі бібліотеки. Хоча твори на конкурс приймалися до кінця року, нагородження переможців заплановано провести під час Тижня дитячого читання 2014 року – адже протягом січня-лютого триватиме «народне голосування», за підсумками якого серед фіналістів буде визначено володаря призу читацьких симпатій (для цього усі конкурсні роботи опубліковані на сайті бібліотеки та відкрито «кімнату голосування»);²

- II регіональний літературний конкурс **імені Ю.К.Голобородька**. Конкурс проводиться з 5 листопада 2013 по 30 березня 2014 року, і до участі у ньому запрошуються учні 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів області. Роботи конкурсантів будуть оцінюватись у двох вікових категоріях (учні 5-8 та 9-11 класів). На конкурс подаються творчі роботи (нарис) про Таврію і таврійців, у яких розповідається про історію, сучасність краю, людські характери й долі.

У звітному році в області розгорталась у оновленому форматі довгострокова бібліотечна волонтерська акція **«П'ять сходинок до успіху: увімкни бібліотеку!»**. Офіційно акція стартувала в листопаді 2012 року, а вже 1 червня 2013 відбувся обласний фестиваль «KsVolonterFest. Сходинка перша»³. П'ять кращих волонтерських команд області - Каланчацька, Горностаївська, Голопристанська, Чаплинська та однієї з філій Херсонської ЦБС, запрошені до участі, поділилися своїм досвідом з іншими дітьми-волонтерами зі сцени училища у формі концертних номерів. У фестивальну програму були включені також: «Читальня у парку» - святкова ігрова програма, у якій взяли участь не лише волонтери, а й інші херсонські школярі, що прийшли святкового дня до Потьомкінського скверу у центрі Херсона; нагородження дипломами та книжковими подарунками учасників фестивалю - активних "промоутерів" та їхніх книгозбірень;

¹ http://vbpi.blogspot.com/2013/09/blog-post_7.html - про підсумки обласного етапу конкурсу;

http://vbpi.blogspot.com/2013/12/blog-post_20.html - про свято та церемонію нагородження переможців обласного етапу конкурсу.

² <http://www.library.kherson.ua/lw/конкурс-фантфест-комната-для-голоса/> - голосування за конкурсні твори «ФантФест».

³ <http://vbpi.blogspot.com/2013/06/1.html> - репортаж про захід.

презентація й офіційний старт Програми літніх читань "Канікули з книгою - 2013"⁴ у Херсонській області (детально про програму – у розділі 3).

Паралельно з волонтерською фестивальною програмою працював професійний модуль "Про Читання дітям", участь у якому взяли керівники районних та центральних міських бібліотек для дітей Херсонської області. Основні пункти професійної програми: огляд-звіт про участь переможців конкурсу "Найкращий читач України 2013" у 7-му Міжнародному дитячому фестивалі у Львові (Книгоманія) та про професійну програму заходу; панельна презентація організаторів обласної акції "П'ять сходинок до успіху: увімкни бібліотеку!" – досвідом роботи в акції поділились керівники бібліотек, чії волонтерські бригади запрошені цього року до участі у фестивалі, а решта районних бібліотек для дітей презентували свою діяльність із підтримки дитячого читання та дитячої творчості, зокрема – безпосередньо за програмою роботи в акції, через участь у виставці альбомів-літописів волонтерських бригад районів.

Обласною бібліотекою для дітей здійснювалось організаційно-методичне забезпечення акції у області в цілому, моніторинг за її проведенням, інформаційна підтримка та PR у ЗМІ – в пресі, на обласному радіо та телебаченні, а також у Інтернеті – на сайті бібліотеки, у спеціально створеному та адміністрованому ХОБД колективному блозі «Бібліотечні волонтери Херсонщини».⁵

У 2013 році в числі найпопулярніших, наймасовіших залишався конкурс «**Найкращий читач України**». Обласний фінал конкурсу, проведений у новому форматі «Читацький X-фактор»⁶, став центральною подією святкового відкриття Всеукраїнського тижня **дитячого читання** у Херсонській області (програма Тижня додається).

До організації конкурсу прилучилися усі дитячі та переважна більшість публічних бібліотек області, що обслуговують дітей, окремі шкільні бібліотеки, тож участь у конкурсі по області взяли 6 тисяч дітей відповідної вікової групи (учні 6-7 класів).

Спільно з управлінням освіти Херсонської міської ради бібліотека започаткувала та успішно працює уже 7-й рік поспіль, разом зі шкільними бібліотеками міста, над програмою стимулювання читання учнів різних вікових груп. Учасники загальноміської програми, що у другому триріччі проводиться під назвою «Велика читацька пригода», змагаються в конкурсах на кращий відгук про прочитане, рекомендаційну закладку, книжку-саморобку, на кращий медіа-проект тощо. Конкурс 2012-2013 навчального року проводився для старшокласників і передбачав створення учасниками власного буктрейлера. Таким чином, школярі не лише отримували можливість творчої самореалізації, а й створили галерею відеороликів, які бібліотекарі можуть використовувати для рекомендації кращих книг своїм читачам, використовуючи принцип «рівний-рівному».

Родзинка полягала не лише в творчому завданні конкурсу, а й у розробленні нового оригінального формату проведення творчого змагання учасників конкурсу: протягом трьох вечорів конкурсанти під час інтелектуальних вечірок у обласній бібліотеці для дітей продемонстрували свої відеороботи журі, своїм колегам по конкурсу та виступили із їхнім захистом у форматі, близькому до "печа-куча", а також мали нагоду попрацювати в соціальній мережі ВКонтакте, обмінюючись думками та «голосуючи» за відеороботи своїх колег-суперників по конкурсу. Адже всі конкурсні буктрейлери були виставлені на відкритий перегляд у соціальних мережах – на сторінці Херсонської обласної бібліотеки для дітей ВКонтакте та на YouTube – і відгуки, коментарі та «лайки», які конкурсні роботи отримали з 19 лютого до кінця березня, також бралися до уваги при розподілі нагород конкурсу.

Не менш цікавим з точки зору методики проведення бібліотечних заходів став і загальноміський фінал конкурсу – у форматі вручення кінопремій, а широкий інформаційний супровід та розміщення інформації про конкурс у пресі та соціальних мережах дозволили поширити досвід обласної бібліотеки серед бібліотечних працівників області. Книжкові призи переможців та номінантів загальноміського конкурсу відеопроєктів «CD і читай! Буктрейлери» були надані народним депутатом України В.В.Сальдо та книготоргівельною фірмою «Учебна книга» (директор Г.В.Лісова – голова

⁴ <http://www.library.kherson.ua/lw/wp-content/uploads/2013/05/Lito-2013.pdf> - Програма літніх читань 2013.

⁵ <http://volontery-ks.blogspot.com/>

⁶ http://www.library.kherson.ua/pdf/the_best_reader_of_Ukraine_2013.pdf - публікація сценарію заходу на сайті бібліотеки.

Бібліотечної ради Херсонської ОБД), вітали переможців конкурсу С.М.Черевко, заступник міського голови Херсона, Ю.М.Ніконов начальник управління освіти Херсонської міської ради, А.О. Соболева – тележурналіст, старший редактор ХОДТРК «Скіфія» та інші почесні гості святкової церемонії.⁷

У жовтні стартував I етап чергового трирічного циклу цієї програми – його назва – «Книжковий драйв», а завдання для учасників етапу – наймолодших читачів, учнів 2-4 класів: створити власну вітальну листівку (без обмежень для фантазії авторів щодо оформлення) улюбленому літературному персонажу або автору.

Ще один масштабний, значущий та резонансний проект 2013 року, що потребує детального висвітлення - партнерський проект професійної орієнтації школярів **«ПрофіСтарт: юні обирають майбутнє»** (2012-2015 рр.)⁸, який реалізується спільно з Херсонським обласним центром зайнятості та за підтримки управління культури ОДА, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту ОДА. Основна мета проекту – популяризація професій, які користуються попитом на регіональному ринку праці та набуття школярами навичок профорієнтації.

Ключова роль обласної бібліотеки для дітей у цьому проекті полягає у виробленні формату роботи організаторів та учасників проекту на кожному етапі; наданні методичних рекомендацій бібліотекам щодо їхньої ролі та завдань у проекті; організація інформаційної підтримки проекту, зокрема у професійних колах, шляхом опублікування статей, присвячених проекту, у регіональній та фаховій періодиці (газета «Джерела», журнали «Світ дитячих бібліотек», «Бібліотечна планета»); на веб-саті бібліотеки та у колективному блозі проекту «ПрофіСтарт». Залучення до участі в проекті усіх районних дитячих бібліотек сприяє підвищенню їх іміджу в громаді, дає можливість максимально повно використовувати потенціал бібліотек у розгортанні профорієнтаційної роботи.

Беручи участь у міжнародних, всеукраїнських, міжрегіональних заходах, бібліотека презентує не лише власну діяльність, а й роботу дитячих книгозбірень усієї області, поширюючи їх досвід серед професійного загалу. Так, під час організованого Програмою «Бібліоміст» міжрегіонального ярмарку бібліотечних інновацій за участю 6 регіонів Півдня України (липень 2013 р., м. Сімферополь), завідувач відділу бібліотечного прогнозування та інновацій обласної бібліотеки для дітей презентувала якраз обласний проект «ПрофіСтарт»⁹.

22 травня відбувся фінал I, командного, етапу проекту «ПрофіСтарт». Місцем дії стали фойє (виставкова частина) та головна сцена (театралізоване конкурсне дійство) Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша. Під час святкової програми учасники проекту та усі бажаючі побачили виступи-презентації «ТОП-5 кращих професій нашого району/міста» та церемонію нагородження переможців. Відмічені кращі організатори проекту на місцях та кращі звітні альбоми проекту, а також організатори навчально-тренінгової програми для «профістартівців».

За результатами 4-х півфіналів, що відбулися 29-30 квітня, у сімку переможців I етапу увійшли найоригінальніші та найактивніші команди Великолепетиського, Білозерського, Генічеського, Скадовського, Великоолександрівського районів, міст Нова Каховка і Херсон, - саме вони й презентували найпотрібніші та найпопулярніші професії нашого краю на сцені театру.

Дипломи за наймістовніші та найкреативніші командні альбоми здобули «профістартівці» із Горностаївки, Голої Пристані, Чаплинки, Нової Каховки, Херсону. У конкурсі організації та презентації навчально-тренінгових програм для учасників проекту «ПрофіСтарт» перемогу здобули колективи Білозерської, Каховської районних та Новокаховської міської бібліотек для дітей.

А вже 24 жовтня відбулося урочисте відкриття II, індивідуального, етапу обласного інноваційного проекту із профорієнтації шкільної молоді «ПрофіСтарт: юні обирають майбутнє», який цього року має назву «Професія, яку я обираю» у актовій залі Херсонського вищого професійного училища №2.¹⁰

Кожен учасник під час церемонії старту II етапу проекту «ПрофіСтарт: юні обирають майбутнє» отримав завдання вести протягом року свій індивідуальний «Щоденник дослідника професії», у якому буде фіксувати всю виконану роботу.

⁷ http://www.library.kherson.ua/pdf/cd_i_chytaj_final.pdf - про фінал конкурсу.

⁸ <http://profistart.blogspot.com/> - блог проекту «ПрофіСтарт».

⁹ <http://profistart.blogspot.com/2013/07/blog-post.html> - про участь у заході в Сімферополі.

¹⁰ http://profistart.blogspot.com/2013/10/blog-post_24.html - репортаж про захід у блозі проекту.

Об'єднавшись у 8 команд, учасники проекту взяли участь у 2-х заняттях-тренінгах кожен (усього таких занять було запропоновано шість) та у екскурсіях до виробничих майстерень ПТНЗ м. Херсон.

12 червня 2012 року відбувся святковий фінал та нагородження переможців обласного конкурсу на кращий правовий захід «**Права людини починаються з прав дитини**» - і цього разу мова йде про конкурс для професіоналів. Він проводився на Херсонщині з 11 березня по 1 червня, за рекомендаціями координаційної ради у справах дітей обласної державної адміністрації. Реалізація конкурсних проектів дозволила виявити творчий потенціал фахівців у різних галузях діяльності – учителів правознавства, шкільних психологів, бібліотечних та соціальних працівників, спеціалістів у галузі права та захисту правопорядку, які за своїми професійними обов'язками організовують правову просвіту та виховання дітей або залучаються до неї. Учасниками конкурсу були розроблені та реалізовані креативні авторські розробки, програми, мультимедійні проекти правової тематики. Всього на розгляд обласного журі надійшло близько сотні конкурсних проектів, які включають сценарії правових заходів та матеріали, що засвідчують та ілюструють їхнє проведення – фото і відео репортажі, відгуки учасників і публікації у пресі, роздаткові матеріали й електронні презентації, виготовлені для використання під час заходів та за їх підсумками тощо.¹¹

Обласний відкритий урок читання, як завжди, приурочений до Всеукраїнського дня бібліотек, у бібліотеці мав традиційно насичену й різноманітну програму, уявлення про яку дає навіть простий перелік заходів цього дня:

- скайп-конференція з відомим російським дитячим письменником Валентином Постніковим;

- зустріч з Леонідом Марченком, херсонським письменником, під час якої автор презентував нову книгу «Своє й по-своєму»;

- секрети успіху від Андрія Жнівина, відомого херсонського блогера, регіонального представника двох журнальних видань для дітей «ЗІН» та «Жирафа Рафа»;

- відбулася зустріч з волонтерами Корпусу Миру США: Мері Бет Феєр, Ліндсі Ділоретто, Дерілом Френсісом у форматі "Жива бібліотека". Її учасники - «читачі незвичайних книг», змогли довідатись про особливості роботи бібліотек у США, розпитати про читацькі уподобання своїх ровесників у Сполучених Штатах та про найяскравіші враження волонтерів від бібліотек та прочитаних книг.

- стартував веб-квест з незвичайної назвою «3D - світ, який оживає» - із Олексієм Мірошниковим, директором рекламного агентства Grades в м. Херсон;

- відбулася промо-зустріч з директором креативної агенції «Идея-фикс» Мариною Гордієнко;

- стартував веб-квест з Людмилою Дем'яненко, арт-менеджером студії «Артефакт». Ознайомившись зі структурою, особливостями та специфікою цього маршруту квесту, читачі сформували 4 робочі групи, обрали і затвердили «креативних директорів та заповнили паспорти своїх «рекламних агенцій» (що рекламуватимуть, звичайно, бібліотеку, бібліотечні послуги, книгу та читання);

- скайп-майстерня з відомою українською дизайнеркою Алою Глушко. Діти під час зустрічі дізналися про основні прийоми декоративно-прикладної дизайнерської майстерності, та за її порадами самі оформили обкладинку майбутньої Великої Книги Читацьких Рекордів;

- відкритий урок читання від представника одного з найбільших підприємств Херсона ТОВ «Данон-Дніпро» головного адміністратора Вікторію Ястреб. «Все що ми робимо, ми робимо з любов'ю» - девіз підприємства і головна тема зустрічі. Навчання протягом життя, дружба з книгою, здоровий спосіб життя – про все це йшла мова під час спілкування гості з нашими читачами;

- поетичний марафон. Свою новеньку збірку презентували учасники дитячої літературної студії «Контур». Її назва - та ж, що й у випуску першого: «Від травинки до

¹¹ http://vbpi.blogspot.com/2013/06/blog-post_12.html - репортаж про фінал конкурсу.

хмаринки», але до випуску другого увійшли нові твори "контурівців", та й авторський склад помітно розширився.

Об'єднавала ж усі заходи дня стрижнева подія – старт святкового **веб-квесту «30.09»** - <http://30-09quest.blogspot.com/> , одним із маршрутів якого вирушали учасники зустрічей з компетентними у тематиці кожного з них особистостями.

До речі, обласний формат веб-квесту має свої особливості: окрім запрошення приєднуватись до будь-якого з його маршрутів, бібліотеки для дітей отримали й спеціальну пропозицію для своїх волонтерських команд – веб-квест «П'ять сходинок до успіху, або Ключі від бібліотеки», що розгортається у колективному блозі: http://volontery-ks.blogspot.com/p/blog-page_10.html .

Цього ж дня відбулися відкриті уроки читання від успішних, творчих особистостей нашого краю і в загальноосвітніх навчальних закладах Херсону, організовані обласною бібліотекою для дітей, як от, наприклад:

- у ЗОШ №15 з учнями 8 та 9 класів спілкувалася про книги та читання у "годині відвертості" Владислава Дяченко, заступник директора з наукової роботи музею ім. О.Шовкуненка;

- у ЗОШ №52 з учнями молодших класів відбувся святковий ефір «Херсон, книга, телебачення...» з відомим диктором ТРК «Скіфія» Катериною Расторгуєвою;

- у НВК №56 відбулася майстерня дитячого читання на тему «Про що шепоче листя» з Тетяною Павленко, херсонською письменницею.

Серед успішних проектів, що реалізуються бібліотекою, варто особливим чином відзначити - проект економічної та фінансової просвіти школярів на базі районних бібліотек для дітей **«Бізнес-школа «Мільйон – це просто!»**, II обласний етап якого ХОБД організувала у співпраці з КС «Народна довіра» за підтримки департаменту освіти і науки, молоді та спорту ОДА у шести районах області (веб-сторінка проекту - <http://million.library.kherson.ua/>; сторінка у Фейсбуку - <https://www.facebook.com/million.library.ks.ua>).

Перший етап проекту як пілотний стартував у вересні 2010 року, а завершився у квітні 2011 урочистим «випускним». Перші учні – старшокласники міста Херсона. Вони з ентузіазмом по неділях відвідували бібліотеку, аби взяти участь у корисних і цікавих заняттях, які безкоштовно проводили для них фахівці фінансового ринку з кредитної спілки «Народна довіра» та бібліотекарі.

Вдалим досвідом реалізації проекту «Бізнес-школа «Мільйон – це просто» Херсонська обласна бібліотека для дітей ділилася з колегами, використовуючи для цього всі можливі канали та професійні платформи

Так, завдяки підготовленому до загальнонаціонального ярмарку інновацій 2013 р. програмою «Бібліоміст» виданню - «Бібліотечна кухня. 32 рецепти від успішних сучасних бібліотек» про херсонську бізнес-школу дізналася уся країна. Серед інших «смачних страв» від українських книгозбірень був представлений і рецепт бізнес-школи «Мільйон – це просто». Складники цієї інтелектуальної «страви» авторами видання визначено такі: «сміливість, організаторські здібності, бажання допомогти іншим у розвитку їхнього потенціалу, мережа контактів з партнерами, розуміння проблеми профорієнтації учнів, вміння зацікавити цільову аудиторію». Складність приготування оцінена як найвища серед представлених у виданні проектів («п'ять ложечок»).

На міжнародній конференції у Південно-Африканській Республіці (Кейптаун, 7-10 грудня 2013) бібліотека разом з партнерами, КС «Народна довіра» та Департаментом освіти і науки, молоді та спорту обласної державної адміністрації, презентували вже II етап проекту «Бізнес-школа «Мільйон – це просто» - обласний. Із жовтня 2013 року обласна бізнес-школа «Мільйон – це просто» успішно розгортає свою діяльність уже і на теренах області, саме завдяки підтримці Департаменту, місцевих органів управління галузі освіти, загальноосвітніх навчальних закладів, а також включенню до роботи в проекті колег із районних бібліотек для дітей. До нас приєдналися старшокласники із Нової Каховки та п'яти районних центрів: Каховки, Каланчака, Чаплинки, Голої Пристані і Скадовська.

Промоакція проекту, проведена його організаторами у формі виїзних презентацій, переконала: підлітки добре розуміють важливість економічної та

фінансової освіти для сучасної людини, незалежно від того, у якій сфері вони планують свою кар'єру в дорослому житті.

Заняття у бізнес-школі 2013-2014 року навчання відбуваються з використанням усіх доступних форм – як очні, заочні та дистанційні, із викладанням навчального матеріалу у форматі відеоконференцій (через Skype) та вебінарів (платформа Firmbook). Обрана для використання вебінарна платформа дозволяє тренеру не тільки пояснювати матеріал за допомогою відеозв'язку, але і демонструвати допоміжні матеріали: слайд-презентації, зображення, а також креслити ілюстративні схеми в режимі онлайн, відповідати на запитання учасників, що були задані у чаті вебінару.

Ще один змістовний проект бібліотеки, започаткований 2013 року, реалізується у рамках Національного проекту «Україна читає дітям», і «виріс» із спеціального формату проведення Відкритого уроку читання 2012 року. Це проект **«17-а сторінка НОН-СТОП»**, спрямований на заохочення дітей до читання через історії успіху відомих особистостей.

Опис проекту та перелік його гостей-учасників розміщено на веб-сайті бібліотеки: <http://www.library.kherson.ua/lw/2013/04/17-сторінка-non-stop/>, а узагальнена орієнтовна структура зустрічей наведена у додатку.

Головною методичною подією 2013 року стало проведення на базі ОБД Південноукраїнського міжрегіонального ярмарку бібліотечних інновацій «БібліоКре@тив-2013». Перший подібний Ярмарок відбувся у Херсоні в 2010 році, з ініціативи Херсонської обласної бібліотеки для дітей та за участю колег із Автономної Республіки Крим. Наступного року до учасників приєдналися колеги з Миколаєва і було остаточно вироблено основний формат цього фахового заходу: проведення його на базі бібліотек-співorganizаторів по чергово (у 2011 р. – в Криму, в 2012 р. – у Миколаївській області) та у формі «продажу-купівлі» інноваційних ідей, із зобов'язанням реалізувати «придбані» на ярмарку ідеї.

Ярмарок проходив уперше під егідою Української асоціації працівників бібліотек для дітей, за підтримки та за участю Національної бібліотеки України для дітей. Цього року до числа учасників приєдналася Полтавська ОБД ім. Панаса Мирного, а шкільні бібліотеки отримали змогу працювати не лише у пленарному режимі, а й у окремій секції. Інформаційну підтримку заходу надав журнал «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр» (матеріали Ярмарку опубліковані у №8 журналу, а презентовані на ньому ідеї – у блозі «БібліоКре@тив» - <http://biblio-yarmarok.blogspot.com/>, розділ «Банк ідей»).

Проведення Ярмарку на Херсонщині дозволило значно розширити його локальну аудиторію і запросити до участі представників усіх районних бібліотек для дітей області, тоді як у виїзних заходах (у Миколаєві та Криму) мають можливість брати по 5 керівників дитячих бібліотек із районів нашої області. Участь у цьому Ярмарку – це не лише можливість отримати у свій арсенал найцікавіші авторські розробки колег із відомих своїми фаховими надбаннями в Україні регіонів, а й поділитися власними оригінальними ідеями, запропонувавши їх для втілення колегам.¹²

Учасницею ще одного міжрегіонального методичного заходу бібліотека стала як бенефіціант програми «Бібліоміст»: 2 квітня до нас завітали учасники організованого програмою навчального візиту з обміну досвідом між інноваційними бібліотеками. Гостями бібліотеки стали бібліотечні працівники з Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської областей та АР Крим. Ознайомившись у ході імпровізовано-інсценізованої екскурсії (у ярмарковому стилі) з новаціями, які плекають і розвивають працівники відділів обслуговування ХОБД, наші колеги та гості мали нагоду більш детально ознайомитись із новаціями, які бібліотека презентувала за програмою візиту:

- новий проект «Віртуальний ЛітПортал: від тих, хто пише, тим, хто читає»;
- аудіо-веб-проект «Казочка на добраніч»; і, звичайно,
- партнерський профорієнтаційний проект «ПрофіСтарт: юні обирають майбутнє».

¹² Про Ярмарок у Херсоні:

<http://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=6411> — на сайті Національної бібліотеки України для дітей;
<http://www.uct.artkavun.kherson.ua/home.htm?n=772&ps=0> – на сайті управління культури ОДА;
<http://biblio-yarmarok.blogspot.com/p/blog-page.html> - у спеціальному блозі «БібліоКре@тив».

На запрошення Миколаївської ОДБ ім. В.Лягіна та Миколаївського обласного центру підвищення кваліфікації працівників культури фахівці бібліотеки взяли участь у роботі курсів підвищення кваліфікації для групи працівників ЦБС Миколаївської області, що обслуговують дітей, із теми «Бібліотека як складова дитячого та молодіжного соціокультурного середовища: організація та методика роботи з дітьми» (жовтень 2013).

В 2013 році практика продовжилась і розширилась застосування інформаційних технологій у методичній діяльності.

Так, з ініціативи нашої бібліотеки було проведено цикл скайп-конференцій "Інновації по колу", що проводиться за рішенням Президії Української асоціації працівників бібліотек для дітей. Модерували «відеомости» Донецька, Львівська та Херсонська обласні бібліотеки для дітей, директори яких є головами секцій Асоціації, а участь у спілкуванні брали участь 12 дитячих бібліотек з усіх куточків України, а також Національна бібліотека України для дітей. Темами для спілкування були плани на Всеукраїнський Тиждень дитячого читання - 2013; новинки, запроваджені бібліотеками в 2013 році; актуальні професійні проблеми, які турбують працівників дитячих бібліотек і потребують обговорення. На зв'язку з нашою бібліотекою були колеги із обласних бібліотек для дітей Харкова та Хмельницька, Львівської ЦМБ для дітей та Чернігівської обласної бібліотеки для дітей ім. М. Островського.¹³

У форматі скайп-конференції відбулася участь фахівців ОБД у районних семінарах бібліотечних працівників Бериславського та Каланчацького районів.

Напруженістю та розмаїттям вирізнялись і обласні «очні» заходи з підвищення кваліфікації бібліотекарів. Протягом року бібліотекою вже було проведено 5 обласних та 2 міські семінари, методичні об'єднання, проблемно-цільове навчання, оперативно-методичні наради з питань бібліотечного обслуговування читачів-дітей; організовано роботу 4-х міжрайонних фокус-груп на тему «Роль дитячих бібліотек у формуванні особистості підлітка та його соціальної адаптації» (повний перелік – у розділі 8).

Покращення матеріально-технічної база дитячих бібліотек, що потрапили в число переможців в конкурсах Програми «Бібліоміст» або отримали можливість користуватися доступом до Інтернету у розташованих поряд центральних бібліотеках для дорослих натомість дозволило цим бібліотекам вийти на принципово новий рівень у обслуговуванні читачів-дітей, упровадити нові сучасні послуги. Включення дитячих бібліотек Херсонщини у обласні акції та проекти також помітно впливає на зростання їхньої професійної активності, стимулює творчу діяльність. Білозерська, Каланчацька, Каховська, Скадовська районні бібліотеки для дітей започаткували і успішно ведуть свої блоги¹⁴. Мають власні аккаунти у соціальних мережах та активно працюють у професійній групі «Бібліотекарі Херсонщини» на Facebook Великолександрівська, Голопристанська, Цюрупинська районні бібліотеки для дітей, презентуючи свої творчі знахідки у просуванні дитячої книги та читання. Таким чином, Інтернет стає не лише джерелом професійної інформації та комунікації, а й новим ресурсом для організації методичного забезпечення бібліотек.

Неформальна післядипломна професійна освіта для працівників обласної бібліотеки для дітей забезпечувалась шляхом організації щомісячних занять (як правило – у санітарні дні, тобто в останню п'ятницю місяця, а також – актуальні – за матеріалами фахових заходів всеукраїнського чи міжнародного рівня, в яких брали участь фахівці ХОБД).

У зв'язку з введенням наказом Мінкультури України від 22.08.2012 №900 примірної структури та примірних штатних розписів комунальних бібліотек назви та штати окремих підрозділів бібліотеки приведені у відповідність із затвердженими примірними. Введено посаду завідувача відділом господарського забезпечення (в межах наявної кількості штатних одиниць), у зв'язку з чим здійснено перерозподіл обов'язків між заступниками директора, із перейменуванням посади «заступник директора з організаційних питань» на «заступник директора з організації бібліотечного обслуговування».

¹³ <http://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=6369> – про скайп-конференції «Інновації по колу» на сайті НБУ для дітей.

¹⁴ <http://bibliozerka.livejournal.com/> - блог Білозерської РДБ; <http://detskay.blogspot.com/> - блог Каланчацької РДБ; <http://kidsbiblioteka.blogspot.com/> - блог Каховської РДБ; <http://libraryskad.blogspot.com/> - відкритий у листопаді 2012 р. блог Скадовської РДБ.

Реалізація творчих та методичних проектів бібліотеки уможливлується значним чином її фандрейзинговою діяльністю.

Так, виконання плану нових надходжень стало можливим, за відсутності цільового бюджетного фінансування, виключно за рахунок залучення книжкових дарів. Унікальним прикладом є дар видавництва «Грані-Т», яке передало бібліотеці 95 назв дитячих книг у кількості 48,5 тис. примірників, забезпечивши можливість поповнення ними не тільки фонду обласної дитячої книгозбірні, а й дитячих та публічних бібліотек області, що обслуговують дітей.

У 2013 році бібліотека здобула грантову підтримку від програми «Вікно в Америку» Посольства США в Україні (на грантові кошти здійснено ремонт приміщення сектору літератури іноземними мовами та оснащення його меблями й кондиціонером), а також від Фундації «Semper Polonia» - обладнання та книги для Польського клубу «Przyjaźń».

Здійснені у попередніх та у поточному році ремонтні роботи у окремих залах відділів обслуговування та у фойє бібліотеки зробили нагальними і оновлення візуально-інформаційного ряду цих приміщень. Протягом звітного року були оформлені Інтернет-центр та його аванзал («прес-бар»), інформаційна зона фойє II поверху – за оригінальним дизайном, розробленим художником бібліотеки.

На завершення – про важливу подію, що відбулася наприкінці звітного року.

Трудовий колектив книгозбірні висунув ініціативу про присвоєння Херсонській обласній бібліотеці для дітей імені Дніпрові Чайки. З лютого до квітня тривало громадське обговорення цієї ініціативи, яке завершилося 26 квітня 2013 р. круглим столом «...імені Дніпрові Чайки».¹⁵ Його учасники – компетентні фахівці, науковці, літературознавці, бібліографи, краєзнавці, громадські діячі, запрошені до участі у заході читачі бібліотеки, бібліотечні працівники, студенти Херсонського державного університету одностайно підтримали ініціативу щодо присвоєння бібліотеці імені письменниці, чиї життя та творчість пов'язані з нашим краєм, як зрештою і й інші учасники обговорення.

13 листопада 2013 року на XXVI сесії VI скликання Херсонської обласної ради ухвалене рішення № 914 «Про присвоєння комунальному закладу «Херсонська обласна бібліотека для дітей» Херсонської обласної ради імені Дніпрові Чайки».¹⁶

[Презентація PowerPoint до звіту.](#)

¹⁵ http://www.library.kherson.ua/pdf/protokol_krugloho_stolu.pdf - протокол круглого столу.

¹⁶ <http://www.oblrada.ks.ua/index.php?id=14747> – публікація рішення на офіційному веб-сайті Херсонської обласної ради.